

"Mi az igazság?"

2007. March 09.

Igehirdetés Hajmáskér 2007. 03. 04.

Így szól hozzánk Istennek Igéje János evangéliumából, a 18. részből, a 35-től a 38-ig terjedő versekből:

Pilátus erre így szólt: „Hát zsidó vagyok én? A te néped és a főpapok adtak át nekem téged. Mit tettél?” Jézus így felelt: „Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna az én országom, az én szolgálaim harcolnának, hogy ne szolgáltatassanak ki a zsidóknak. De az én országom nem innen való.” Pilátus ezt mondta neki: „Akkor mégis király vagy te?” Jézus így válaszolt: „Te mondod, hogy király vagyok. Én azért születtem, és jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.” Pilátus így szólt hozzá: „Mi az igazság?” Miután ezt mondta, ismét kiment a zsidókhoz, és így szólt hozzájuk: „Én nem találok benne semmiféle bűnt.”

Kedves Testvéreim! A felolvasott részben az emberiségnek az egyik legősibb kérdése hangzik el: „Mi az igazság?” Mi emberek nagyon sokszor foglalkozunk ezzel a ténnyel, és ezzel a kérdéssel: Vajon kinek van igaza, és ki az, aki téved vagy hazudik? Létezik egyáltalán olyan, hogy objektív igazság, ami mindenki számára – bárhonnét nézzük is – egyformán elfogadható? Az emberiség történelmében ezt a kérdést főként a filozófusok szokták feltenni, vagy a diktátorok. A diktátorok azért, hogy az asztalra csapjanak, és azt mondják, hogy nekem van igazam. A filozófusok pedig azért, hogy bonyolultabbnál bonyolultabb köröket írjanak le, és megpróbálják megmagyarázni, de ha technikailag megnézzük, hogy mit hoznak ki belőle, csak mind bonyolultabbá teszik az emberi életet azzal, hogy egyre inkább afelé juthatunk, hogy emberi számítás szerint nincs objektív igazság.

Olyan ez a világ, hogy mi magunk is nagyon gyakran azt a helyzetet éljük át az életben, amit tréfásan úgy fogalmaz meg egy vicc, hogy: Elmegy az egyszerű ember a rabbihoz, és azt mondja, hogy: Rabbi, az a másik ember az becsapott engem, az egy ilyen-olyan gonosz ember. Mire a rabbi azt mondja, hogy: Fiam, igazad van. De eljön a másik ember is ugyanahhoz a rabbihoz, és azt mondja, hogy: Te, rabbi, hát, aki az előbb itt volt nálad az becsapott engem, az egy gazember, az kihasznál engem. Mire a rabbi azt mondja: Fiam, igazad van. Igen ám, de a rabbi háta mögött ott áll a rabbitanonc, a rabbinövendék, és azt mondja, hogy: Rabbi, hát az a két ember homlokegyenest egymásnak ellentmondó dolgokat mondott, te mégis mind a kettőnek igazat adtál. Mire a rabbi felnéz, és azt mondja: Fiam, neked is igazad van.

De olyan érzése lesz az embernek, mintha léteznének egymástól független igazságok. Mintha az egyik ember igazsága elférne a másik mellett, még akkor is, ha homlokegyenest ellenkező dolgokat állítanak. A világ megpróbál efelé vezetni minket.

És ennek a római helytartónak, ennek a Pilátusnak, ennek a talán kicsit leereszkedő, talán kicsit gúnyos kérdése pontosan erről szól. Ugyan, ki vagy te? Hát mondd nekem meg, mi az igazság, mi az abszolút igazság? Mi az, amit mindenki egyformán néz? De nem várja meg a választ, hanem el is fordul, és kimegy az emberek közé, és azt mondja szinte: Ez egy bolond, nincsen ennek semmi baja, hagyjuk elmenni. Csak kérdés, kedves Testvéreim, hogyha az ember elfordul az igazságtól, ha az ember elfut ez elől a kérdés elől, akkor vajon előbbre jut az életével vagy nem?

Kedves Testvéreim, ha megnézzük, hogy hová vezetett a történelemben az igazság keresése, azt láthatjuk, hogy az esetek többségében háborúságokhoz. Hiszen ha két nép hadat üzen egymásnak, mindegyik úgy érzi, neki igaza van. Ha két ember összeveszik egymással bármely kérdésbe, mindegyik úgy gondolja, hogy neki van igaza a másikkal szemben, hiszen a tényeket mi szeretjük olyan módon összerakni ahogy az nekünk jobb. Hiszen mi szeretjük olyannak látni a világot, hogy az igazolja a mi elméleteinket, a mi gondolatainkat, mindazt, amit mi cselekedtünk az elmúlt időszakokban. Gondoljatok csak bele! Az igazság keresése, az esetek többségében nem más, mint önigazolás keresése. Jól csináltam, amit tettem, volt értelme.

Hogy ez mennyire így van, azt gyönyörűen mutatja a történelem. Hogy a nagy diktátorok mindig utólag megpróbálják bebizonyítani, hogy igazuk volt. Hogy a történelemből időről időre változnak. Hogy ugyanazt a történelmi eseményt másként állították be az 1920-as évek tankönyvei, a '40-es évek tankönyvei, a '60-as évek tankönyvei, a '80-as évek tankönyvei, és esetleg egészen mást tanul ugyanarról a dologról ma egy diák az iskolában. Mi más ez, mint önigazolás keresés? Mert azt mondják, hogy ugyan már az igazságot úgysem lehet ennyi idővel később megtalálni, hát alakítsuk a saját szánk szerint.

Pontosan ilyen világ volt Pilátus világa, amiben ő élt, egy dekadens Római Birodalom világa, aminek nem voltak elvei, amely meghódította az egész világot és a gazdagságából egyenes út vezetett az erkölcsstelségbe, az igazság tagadásába, s az igazság tagadásából a birodalom összeomlásába. Tulajdonképpen azt mondhatjuk, hogy az igazság meg nem találása volt az, ami az antik Római Birodalom vesztét okozta. És az, hogy mégis volt neki 400 esztendeje még, majdnem 500, hogy fennmaradjon, annak köszönhető, hogy azért mégiscsak megtalálta Nagy Konstantin császár Isten Fiában a minden ember számára követendő igazságot. Egy igazságot, amely nem egyenlő a saját cselekedeteink utólagos megmagyarázásával. Egy igazságot, ami nem egyenlő azzal, hogy előre gyártok valamiféle magyarázatot arra, hogy mit miért kívánok elkövetni. Egy igazságot, amely nem tűri meg, hogy hazudtam ekkor, de már nem fogok, aztán már megint hazudok. Egy olyan igazságot próbál állítani Jézus Pilátus elé, amelyben bent van a lehetőség arra, hogy

nem jut érvényre. Hiszen gondolatok csak bele, Jézus nem győzi meg semmiről a helytartót. Jézus nem akarja meggyőzni semmiről a zsidó főpapokat. Amit el kellett mondania – az Isten üzenetét –, átadta. És mit mond? „Aki az igazságból való, az hallgat az én szavamra.” Isten gyermekei, az Isten lelkéből, lelke által újjászületettek, azok hallgatnak a Krisztusra. Akkor is, ha nem tetszik nekik az, és nem egyeztethető össze a saját gondolataikkal, a saját elképzeléseikkel az, amit Krisztus mond.

Hiszen gondolatok csak bele, hányszor előfordul az, hogy olvasunk valamit a Bibliában, de aztán mégis tesszük az ellenkezőjét, aztán persze keresünk valami öngazolást, hogy senki sem tökéletes, mindenki követhet el bűnöket. De vannak bűnök, amit egy kicsit gyakrabban követünk el, mondhatni folyamatosan, újra meg újra, és újra meg újra rángatjuk elő azt a már jól megszokott vélt vagy valós igazság részletet, ami azonban köszönő viszonyban sincs az Isten akaratával, az Isten igazságával. Mert higgyétek el, hogy ebben a világban kettő, azaz kettő darab olyan objektív igazság van, amivel minden embernek szembe kell néznie. Az első számú objektív igazság, hogy mindenki meg fog halni, ez elől nincs kibúvó, nincs menekvés. Mégis, ha belegondolunk, pontosan a mi századunk embere, az, aki legjobban menekül ez elől az igazság elől. Szeretnénk letagadni, nem akarunk foglalkozni vele, éppen ezért sokkal nagyobb szörnyűségnek tartjuk, mint kétszáz évvel ezelőtt azok, akik természetes részeként fogadták el az életnek azt, hogy aki jött, annak egyszer el kell mennie. A másik igazság, hogy függetlenül a mi akaratunktól, függetlenül a mi cselekedeteinktől, függetlenül mindattól, amit mi szeretnénk, és amit képesek vagyunk összehazudni világkép gyanánt magunknak, ez a világ ez az Isten kezének a munkája, s az Isten akaratából halad egy cél felé. És higgyétek el, ennek az igazságnak része az, hogy csak azok képesek mindezét felfogni, akik Istentől születtek, csak azok képesek elfogadni, hogy nincs mindig igazuk, hogy a világ nem úgy fordul sok esetben, ahogy mi szeretnénk. Hiszen ha Jézus tanítványai igazsága érvényesült volna akkor, amikor Jézust elfogták, Péter igazsága az lett volna, hogy ő legyőzi a katonákat, és meggarcol mindenkivel. A mi általunk sokszor vágyott igazság az lett volna, hogy Jézust nem ölik meg. Mi úgy gondoltuk volna, hogy az az igazságos, hogy Isten Fia királya legyen ennek a világnak. És ez történik? Nem. Isten Fia meghalt egy keresztfán, aki az egész világ számára igazságot tudott hirdetni, az egyetlen egy dolgot mutatott meg nekünk, hogy hogyan kell áldozatot hozni embertársainkért. Hogy hogyan kell valamiért lemondani az emberi igazságokról.

Tudjátok, így böjtben, így Húsvét előtt elgondolkoztat engem, hogy vajon mennyire vagyunk képesek mi böjtolni. És itt nem csak arról van szó, hogy böjtlünk és nem eszünk húst, vagy esetleg lemondunk a teljes étkezésünknek a nagyon nagy százalékáról, vagy vannak olyanok, akik képesek csak folyadékot és mondjuk száraz kenyeret enni. Hanem mennyire tudjuk böjttelteni a saját igazságérzetünket, a saját harcos véleményünket, hogyan tudunk böjtöt hirdetni azoknak a jellemvonásainknak, amelyek leginkább meghatároznak minket. Mert kedves Testvéreim, emberi szemszögből az is böjt, ha mi megtagadjuk önmagunkat, és engedjük, hogy a Krisztus növekedjék bennünk és általunk. Ha mi magunkra vállaljuk az Isten ügyének szolgálatát, esetleg egy kicsit többet jutva oda, és egy kicsit kevesebbet tartva meg magunknak a mi életünkben. Mert kedves Testvéreim, ugye mi szeretnénk önmagunkat megvalósítani, mi szeretnénk, hogyha ez a világ olyan lenne, amilyenek mi akarjuk. De a böjt az, hogy elfogadjuk, hogy az Isten lehet, hogy másképp akarja, hogy más a célja vele.

Tudjátok, közeledik március 15. és pont ezért hittanosaimnak mondtam, hogy az a Petőfi Sándor, aki ugye, a 48-49-es szabadságharcnak egyik fontos szereplője, és 49-es vértanú is egyben, tudjuk róla, hogy szeretett élni, nagyon. Nem véletlen, hogy a Pilvax Kávéházban volt, nem véletlen, hogy nagy társasága, az Áprilisi Ifjakkal együtt érte őt a március, nem véletlen, hogy a márciusi eseményeknek a közepében volt. Miért? Mert mindig ott akart lenni, ahol zajlik az élet, habzsolta, szerette a világot, amiben élt. De még az életből is vehetett böjtöt hirdetni, és lehetett neki azt mondani, hogyha nincs szabadság, akkor nem kell az élet, ha nem tud megvalósulni mindaz a szép dolog, akkor feláldozom, feláldozom, hogy legyek mártír, feláldozom, hogy legyek mementója annak, hogy igenis érdemes elveket követni, hogy nem minden a hatalom, és nem minden az, hogy kinek mennyi pénze van, és az sem minden, hogy hány évig, évtizedig élhetünk. Hanem az a kérdés, hogy az elveinknek, a hitünknek tudunk-e akkora teret adni, hogy ezáltal lemondjunk akár a létezésünkről, hiszen Jézus sem tett mást. Az igazságot szolgálni kell, élni nem muszáj. Jézus feláldozta ezt az emberi életét azért, hogy például álljon a későbbiekben sok ezer és sok millió ember előtt, feláldozta azért, hogy mi évente többször is összegyűlhessünk az Úr asztala előtt, és megemlékezhessünk arról az Isteni Férfiúról, aki szétosztotta mindenét közöttünk, a tudását, a hitét, a lelkét, s ezt az emberi életet is odadobta, hogy nekünk örök életünk legyen.

Fontos jelkép kell, hogy legyen számunkra, tehát a böjt. A lemondás, az áldozat. Mert a böjt apró áldozatai mind példaadások azoknak, akik körülöttünk élnek, mind-mind biznyságtételek amellelt a Krisztus mellett, aki nem beszélt az igazságról, aki nem embereknek akart igazat adni, hanem az Isten szeretetének és Isten akaratának mindenfélelett való volta mellett állt ki, és biznyságot tett halálával, és feltámadásával is arról, hogy egy igazság van, az Isten akarat, s az érvényre jut, bárkik is vegyék körül, bármilyen társadalom, bármilyen világ, mert az az egyetlen, ami nem emberi, nem függ se töleket, se tőlem, csak a mennyei Atya akaratától. Amen.

Mennyei édes Atyánk! Köszönjük Néked azt, hogy fölemelhetjük az égbe fejünket, s hogy tekintetünket Rád függesztve vallhatjuk azt, a Te igazságod magasabb rendű mindenféle emberi elgondolásnál. Ó Urunk, add, hogy mi ennek akarjunk szolgálói lenni, hogy ne magunkat, s ne mások akaratát valósítsuk meg, ne legyünk bábjai a velünk játszani akaró hatalmas filozófiáknak, ideológiáknak vagy egyszerűen emberek akaratának. Hanem tudjuk elfogadni, a világ a Te akaratodból, Tehozzád siet, s akik Tőled származnak, akik az igazság fiai, azok tudják, nemcsak követni, de megcselekedni is mindazt, amit a Te egyszülött Fiad nekünk tanított. Ó Urunk, add, hogy a mi Istenkeresésünk egyet jelentsen számunkra az igazság megtalálásával, s hogy midőn a Te szent Fiad akaratát próbáljuk teljesíteni a világban, nyilvánvalóvá tudjuk tenni embertársaink számára is, hogy csak a szeretetben, az áldozatban, az egymásra való figyelésben, és a Te parancsolataid megtartásában találhatjuk meg az egyetlen, objektív, mindenki számára érvényes

igazságot. Mindenség Istene, add, hogy eljussunk idáig, hogy tudjunk hűséges szívvel, igaz lélekkel fordulni Hozzád. Mennyei Atyánk, légy azokkal is, akik nincsenek közöttünk, részeltessenek Szent Lelked által a Te igazságodból ők is, adj nekik gyógyulást, megerősítést, békességet, és szeretetet a szívükbe, hiszen ez a legfontosabb minden ember számára. Minket pedig taníts, hogy imádkozhassunk úgy, ahogy a Te szeretett Fiad tanított minket, napról-napra, ekképpen:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy! Szenteltessék meg a Te neved. Jöjjön el a Te országod. Legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Ámen.

S az Istennek békessége, amely minden emberi értelmet felülhalad, meg fogja őrizni a ti szíveiteket és gondolataitokat az Úr Jézus Krisztusban. Ámen.